

Zagreb – 26. srpnja 2018.

Hrvatski Telekom Rezultati za prvo polugodište do 30. lipnja 2018.

I u drugom tromjesečju 2018. Hrvatski Telekom bilježi rast EBITDA-e, investicija i neto dobiti

Hrvatski Telekom (Reuters: HT.ZA; Bloomberg: HTRA CZ), vodeći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, objavljuje svoje nerevidirane konsolidirane rezultate za prvih šest mjeseci 2018., do 30. lipnja 2018.

U prvih šest mjeseci 2018. Hrvatski Telekom ostvario je rast ključnih financijskih pokazatelja – EBITDA-e, neto dobiti i investicija.

EBITDA prije jednokratnih stavki u prvih šest mjeseci 2018. godine povećana je za 13 milijuna kuna, odnosno 0,9%, u usporedbi s istim razdobljem prošle godine i iznosi 1.471 milijun kuna. EBITDA marža je na razini od 40% i veća je za 0,5 postotna boda u usporedbi s prvim polugodištem 2017. Porastu profitabilnosti doprinosi i Crnogorski Telekom koji je ostvario EBITDA u iznosu od 109 milijuna kuna i veća je za 5 milijuna kuna od EBITDA-e ostvarene u prvoj polovici 2017. godine. Bez učinka Crnogorskog Telekom, HT Grupa u Hrvatskoj ostvarila je za 0,6% veću EBITDA u usporedbi s istim razdobljem prošle godine u iznosu od 1.362 milijuna kuna i EBITDA maržom od 40,3%.

U usporedbi s istim razdobljem 2017., neto dobit povećana je za 37 milijuna kuna, odnosno 9,1 % i iznosi 447 milijuna kuna.

Ukupni konsolidirani prihodi u prvom polugodištu 2018. ostvareni su u iznosu od 3.681 milijun kuna, što je za 0,3 % manje u odnosu na isto razdoblje lani.

Nastavljaju se ulaganja u mrežnu infrastrukturu, napredne tehnologije i inovativne usluge

Realizacija kapitalnih ulaganja povećana je za 8,7% u odnosu na prvo polugodište 2017. i iznosi 895 milijuna kuna, uključujući doprinos Crnogorskog Telekom. Bez učinka Crnogorskog Telekom kapitalna ulaganja HT Grupe u Hrvatskoj povećana su za 8,3 % i iznose 822 milijuna kuna.

Pristupnom mrežom nove generacije (NGA) pokriveno je 58,1% kućanstava, dok je optička pristupna mreža dostupna za 388 tisuća kućanstava.

U mobilnoj mreži ulaganjima je osigurana unutarnja pokrivenost stanovništva 4G mrežom od 77,6%, dok je pokrivenost u vanjskom okruženju dosegla 98,4%. Nastavljena je implementacija velike brzine 4G mreže od 350 Mbit/s pri preuzimanju.

U prvom kvartalu 2018. godine započet je veliki investicijski program modernizacije mobilne mreže radi povećanja kapaciteta za rast podatkovnog prometa i poboljšanja korisničkog iskustva još bržim pristupom internetu te stvaranju temelja za uvođenje 5G tehnologije. Do kraja lipnja uspješno je završena prva faza u Istri, modernizirano je svih 137 lokacija pokretnih radijskih i transportnih mreža te završeno proširenje kapaciteta pokretne pristupne mreže na 250 lokacija na obalnom dijelu. Od početka srpnja aktivnosti su nastavljene na području grada Zagreba. Osigurani su glavni preduvjeti za uvođenje 5G tehnologije u trenutku kad se za nju dodijeli potrebni radio-frekvencijski spektar.

Jedinstveni koncept usluga na telekomunikacijskom tržištu Magenta 1, koji je obilježio drugu godišnjicu postojanja, koristi više od 150 tisuća kućanstava, a njihov broj je u kontinuiranom porastu.

Porast baze TV korisnika na razinu od 415 tisuća potvrđuje da je ponuda Hrvatskog Telekoma standard za vrhunsku televizijsku uslugu koja prepoznaje potrebe korisnika.

Za dodatno poboljšanje korisničkog iskustva i važan korak prema intenzivnijoj digitalizaciji HT je korisnicima ponudio novu One App aplikaciju. Realizirana je na novom tehnološkom konceptu, s bržim odazivom, jednostavna za korištenje s nizom novih funkcionalnosti – jednostavnije korisničko korištenje za aktiviranje tarifnih opcija, plaćanje računa na jedan klik, i dr.

U 2018. godini nastavljamo fokus na rast, nove tehnološke koncepte i unaprjeđenje korisničkog iskustva

Komentirajući poslovne rezultate ostvarene u prvoj polovici 2018. godine, predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma, **Davor Tomašković** istaknuo je:

„Hrvatski Telekom je na kraju prvog polugodišta zabilježio povećanje EBITDA-e, neto dobiti i osigurao nastavak velikih kapitalnih ulaganja. Iza nas je jedno od najvećih ulaganja u Hrvatskoj. Modernizacijom mobilne mreže na području Istre, osigurali smo njenim stanovnicima i turistima najnapredniju mobilnu mrežu u Hrvatskoj i regiji te preduvjete za implementaciju 5G mreže. S programom implementacije trenutno najmodernije opreme nastavljamo i u ostalim dijelovima Hrvatske, kao i povećanjem brzine u fiksnoj mreži te izgradnjom optike.

Također, iznimno sam ponosan na rast broja korisnika Magente1, koji uživaju u vrhunskom iskustvu i pogodnostima objedinjene internetske, mobilne i TV ponude. Usmjereni smo na daljnji rast i zadržavanje tehnološke superiornosti zahvaljujući najboljoj mreži te najboljoj ponudi TV sadržaja, osobito sportskog. HT već sedmu godinu podupire hrvatski nogomet i korisnicima MAXtv usluge omogućava ekskluzivne prijenose Hrvatski Telekom prve lige, lige u kojoj je većina naših srebrnih Vatrenih započela svoju karijeru.“

Podaci o osobama za kontakt

Hrvatski Telekom - Odnosi s investitorima

Marina Bengez Sedmak

Elvis Knežević

Email

+ 385 1 4911 114

ir@t.ht.hr

Instinctif Partners

Kay Larsen / Adrian Duffield

+44 207 457 2020

Konferencijski poziv za analitičare i investitore održat će se istog dana u 11:00 po griničkom vremenu / 12:00 po srednoeuropskom vremenu.

Prisustvovanje konferencijskom pozivu moguće je biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj

+44 (0) 2071 928 000

Šifra konferencije

4585467

Ponavljjanje dostupno do četvrtka, 2. kolovoza 2018. biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj

+44 (0) 3333 009 785

Pristupni broj

4585467

Prezentacija rezultata za prvih šest mjeseci 2018. može se preuzeti na internetskoj stranici HT-a (<https://www.t.ht.hr/odnosi-s-investitorima>).

1. Uvod

1.1. HT Grupa ostvarila zadovoljavajući rezultat u prvoj polovini 2018

HT Grupa je uspješno odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeću poziciju na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim segmentima poslovanja u prvoj polovini 2018., unatoč pritisku konkurencije.

1.2. Gospodarsko okruženje

Godišnji gospodarski rast Hrvatske dosegao je 2,5% u prvom tromjesečju 2018. Rast je potaknut privatnom potrošnjom i oporavkom ukupnih fiksnih ulaganja. Obećavajući pokazatelji ranih rezervacija i rastući broj dolazaka u predsezoni ukazuju na još jednu snažnu turističku sezonu.¹

Zabilježena stopa nezaposlenosti u 2018. nastavlja opadati te se smanjila sa 12,5% (zabilježeno za siječanj 2018.) na 9,2% u svibnju 2018. To je rezultat većeg zapošljavanja i stalnog trenda iseljavanja.¹

Puni učinci prošlogodišnjeg povećanja plaća postaju vidljivi ove godine. Prosječna mjesečna neto plaća u travnju 2018. iznosila je 6.220 kuna, što predstavlja stvaran rast od 3,8% u odnosu na travanj 2017. Inflacija je ostala niska uz rast indeksa potrošačkih cijena (CPI – Consumer Prices Index) za 1,3% u travnju 2018.

1.3. Pregled hrvatskog tržišta

Hrvatsko tržište pokretnih telekomunikacija, koje je u velikoj mjeri zasićeno, i dalje se prilagođava učincima sve veće dostupnosti ugovornih ponuda s različitim tarifnim paketima te rastuće popularnosti atraktivnih uređaja / pametnih telefona i dodatnih (OTT – over the top) usluga.

Procjenjuje se da je stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju lipnja 2018. dosegla 121,9%. Društvo je zadržalo vodeći položaj na tržištu uz procijenjeni udio od 45,8% prema broju SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju lipnja 2018.

Zabilježen je daljnji pad broja poslanih SMS-ova na godišnjoj osnovi za 12,6% u prvom tromjesečju 2018. Ukupni širokopoljasni promet povećao se na godišnjoj osnovi za 47,5% u prvom tromjesečju 2018. Ukupni broj minuta upotrebe (MOU) na tržištu pokretnih telekomunikacija dodatno se povećao na godišnjoj osnovi za 1,8% u prvom tromjesečju 2018.²

Negativan trend za upotrebu govornih usluga u nepokretnoj mreži rezultirao je smanjenjem broja minuta odlaznih poziva za 7,3% na godišnjoj osnovi u prvom tromjesečju 2018.²

¹ Izvori: Državni zavod za statistiku, Proletna prognoza za Hrvatsku, Europska komisija, svibanj 2018.

² Izvor: Tromjesečno izvješće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za prvi kvartal 2018.

Hrvatsko tržište širokopojasnih usluga u nepokretnoj mreži nastavilo je rasti godišnjom stopom od 4,0% te je na kraju ožujka 2018. na njemu bio 1,1 milijun širokopojasnih priključaka u nepokretnoj mreži.² Telekomunikacijski operatori znatno ulažu u područja djelovanja FTTH-a, naprednu tehnologiju i inovativne usluge.

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnja ulaganja u infrastrukturu i inovativne usluge kako bi zadržala vodeći položaj u Hrvatskoj. Na kraju lipnja 2018. HT Grupa imala je 621 tisuću širokopojasnih pristupnih linija.

Hrvatsko tržište plaćene televizije nastavilo je rasti u prvom tromjesečju 2018. te je na kraju ožujka 2018. dosegnuta brojka od 831 tisuću korisnika (rast od 2,9% na godišnjoj razini).³

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih telekomunikacija potražnja alternativnih operatora za infrastrukturnim uslugama ostala je visoka i u 2018. uz glavni fokus na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) smanjio se za 9,1% na 129 tisuća na kraju lipnja 2018. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga smanjio se u odnosu na prethodno razdoblje jer su se operatori u većoj mjeri služili vlastitom infrastrukturom. Broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojasne usluge (NBSA) i vlastitu infrastrukturu operatora. Kao rezultat, na kraju lipnja 2018. bilo je 128 tisuća ULL pristupa i 57 tisuća WLR-a.

IT tržište

Prema najnovijem izvješću IDC-a, očekuje se da će se u 2018. hrvatsko IT tržište povećati za 5,7% na godišnjoj osnovi.⁴ Očekuje se da će najveći rast od 10,7% zabilježiti IT usluge. Očekuje se da će softver zabilježiti rast od 7,3%, a hardver od 2,6%. HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge uz strateški fokus na usluge u oblaku i upravljane usluge.

³ Izvor: Tromjesečno izvješće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za prvi kvartal 2018.

⁴ Izvor: IDC Adriatics, srpanj 2018.

1.4. Regulatorni pregled

Izmjene i dopune Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (Pravilnik)

HAKOM je 20. rujna 2017. usvojio izmjene i dopune Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. Između ostalog, najvažnije su slijedeće novine: (i) HAKOM potvrdu o pravu puta izdaje samo na zahtjev infrastrukturnog operatora, dok u slučaju podnošenja zahtjeva od strane vlasnika nekretnine ili upravitelja općeg dobra više ne izdaje potvrdu, već rješenjem utvrđuje infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture izgrađene na nekretninama te visinu godišnje naknade za pravo puta; (ii) prema izmijenjenom Pravilniku, naknada za pravo puta se više ne računa od dana izdavanja potvrde o pravu puta, već za razdoblje od zaprimanja zahtjeva u HAKOM-u. Izmjene su stupile na snagu 30. rujna 2017. (NN 95/17).

Smanjenje godišnjih naknada za uporabu radio-frekvencijskog spektra u mobilnoj mreži

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture usvojilo je 15. prosinca 2017.g. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radio frekvencijskog spektra (dalje u tekstu: Izmjene Pravilnika o naknadama), kojima je smanjena godišnja naknada za uporabu RF spektra u mobilnoj mreži za jednu trećinu trenutne godišnje naknade, s primjenom od 2019. godine. 23. lipnja 2018.g. stupile su na snagu dodatne izmjene Pravilnika o naknadama. Ključna izmjena je da će se smanjenje naknade iz prosinca 2017.g. primjenjivati za 2018. godinu.

Pozitivan korak ka stvaranju poticajnog regulatornog okruženja za ulaganja u FTTH

Početkom 2018.g. HAKOM je poslao Europskoj Komisiji prijedlog ukidanja postojećeg Pravilnika o svjetlovodnim distribucijskim mrežama, koji propisuje stroga tehnološka pravila za izgradnju FTTH mreža u RH (dalje u tekstu: Nacrtni prijedlog). Europska komisija je u ožujku 2018. uputila HAKOM-u komentare na prijedlog čime je HAKOM-u sugerirano razmotriti izmjenu Pravilnika (umjesto ukidanja) kako bi se zajedno s davanjem poticaja za investicije u optiku osigurao i učinkovit pristup završnom dijelu optičke niti. Finalna odluka HAKOM-a po ovoj temi očekuje se u Q3 2018.

Nacionalni program razvoja širokopolasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (Agregacijska shema)

Europska komisija (EU COM) je odlukom br. SA.41065 (objavljena 10. srpnja 2017.) odobrila Agregacijsku shemu, projekt hrvatske Vlade s ciljem korištenja EU fondova za izgradnju agregacijskog dijela mreže povezivanjem minimalno 540 ciljanih naselja ukupne vrijednosti 775 milijuna eura. OiV je predviđen kao administrator Agregacijske sheme u ime i za račun Republike Hrvatske (kroz odvojenu organizacijsku jedinicu). OiV-u neće biti dozvoljeno tržišno iskorištavati novu agregacijsku mrežu niti posloovati na maloprodajnoj razini.

Izmjena metodologije istiskivanja marže (MST)

HAKOM je 30. studenog 2016. usvojio izmjene MST metodologije koja se primjenjuje na HT-ove maloprodajne cijene za uslugu fiksnog pristupa nepokretnoj mreži, fiksnog širokopojasnog pristupa i IPTV uslugu. Nastavno na izmijenjenu MST metodologiju, HT je u prosincu 2016. na zahtjev HAKOM-a dostavio tražene podatke za ažuriranje MST modela. HAKOM je 18. siječnja 2017. donio odluku o prvoj fazi usklađenja s novim MST modelom. Druga faza usklađenja s MST metodologijom koja je započela u veljači 2017., finalizirana je u drugom kvartalu 2018. bez negativnih posljedica za maloprodajne ponude HT-a.

1.5. Promjene u izvješćivanju

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je 2014. dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekoma na temelju prijedloga za financijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekoma u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida” između zaposlenika Optima Telekoma i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekoma, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o financijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tome, konsolidiraju se samo financijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekoma nefinancijski ključni pokazatelji učinka ne konsolidiraju u rezultatima Grupe.

U siječnju 2017. godine, HT je kupio Crnogorski Telekom koji je konsolidiran u financijskim rezultatima HT Grupe počevši od 2017. godine. Operativna obilježja koja se odnose na ostvarivanje nefinancijskih ključnih pokazatelja uspješnosti prikazana su na sljedećim stranicama bez konsolidacijskog utjecaja Crnogorskog Telekoma u 2017. i 2018. godini. Utjecaj Crnogorskog Telekoma na nefinancijske ključne pokazatelje uspješnosti prikazan je u posebnom poglavlju.

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima. Grupa je iskoristila opciju za pojednostavnjenu prvu primjenu, odnosno ugovori koji nisu okončani do 1. siječnja 2018. obračunavaju se kao da su priznati u skladu s MSFI-jem 15 od samog početka. Kumulativni učinak proizišao iz prijelaza priznat je kao prilagodba početnog stanja vlasničke glavnice u godini prve primjene. Računovodstveni učinci prelaska na novi standard izravno su priznati u vlasničkoj glavnici, dok se jedini učinci na dobit ili gubitak u 2018. odnose na promjene u trenutku realizacije prihoda i rashoda.

u milijunima kuna	H1 2018 izvješteno	H1 2018 bez utjecaja MSFI 15	Q2 2018 izvješteno	Q2 2018 bez utjecaja MSFI 15
Prihod	3.681	3.668	1.883	1.870
Troškovi redovnog poslovanja	2.300	2.313	1.138	1.142
EBITDA prije jednokratnih stavki	1.471	1.446	787	769

Od 1. siječnja 2018. primjenjuju se MSFI 9 Financijski instrumenti. Standard MSFI 9 prvenstveno utječe na HT-ovo financijsko izvješćivanje klasifikacije i mjerenja vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju prema MRS 39 s učinkom na mjerenje fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. U skladu s MSFI 9, vlasnički instrumenti mjere se kao fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s učincima mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez reklasifikacije u dobit ili gubitak kumulativnih dobitaka i gubitaka od prodaje (opcija ostala sveobuhvatna dobit). Grupa donosi opći model očekivanih kreditnih gubitaka za zajmove, dužničke instrumente iskazane po amortiziranom trošku i dužničke instrumente iskazane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Grupa je priznala učinke općeg modela očekivanih kreditnih gubitaka od prve primjene MSFI 9 u kapitalu. Grupa je usvojila pojednostavnjeni model očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu (koji su prvi put priznati nakon 1. siječnja 2018. u skladu s MSFI 15), što je u nekim slučajevima dovelo do ranijeg priznavanja umanjenja vrijednosti.

1.6. Informacije o tečaju

	Kuna prema euru		Kuna prema amer.dolaru	
	Prosječno	Na kraju razdoblja	Prosječno	Na kraju razdoblja
Prvih šest mjeseci 2017.	7,45	7,41	6,89	6,49
Prvih šest mjeseci 2018.	7,42	7,38	6,12	6,34

2. Pregled poslovanja

2.1. Sažetak ključnih financijskih pokazatelja – HT Grupa (uključen Crnogorski Telekom)

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	3.691	3.681	-0,3%	1.874	1.883	0
Pokretne telekomunikacije	1.542	1.605	4,1%	797	839	5,3%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	477	413	-13,4%	236	206	-13,0%
Širokopojasni pristup i TV	719	704	-2,1%	361	355	-1,8%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	205	165	-19,2%	102	77	-24,4%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	387	430	11,1%	191	216	12,7%
Sistemska rješenja	292	295	1,0%	151	156	3,1%
Razno	69	68	-0,8%	34	35	2,2%
EBITDA prije jednokratnih stavki	1.458	1.471	0,9%	784	787	0,3%
Jednokratne stavke	51	34	-33,0%	19	11	-42,2%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	1.406	1.437	2,2%	765	776	1,4%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	582	597	2,6%	353	363	3,0%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	410	447	9,1%	262	281	7,5%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	39,5%	40,0%	0,5 p.p.	41,8%	41,8%	-0,1 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38,1%	39,0%	0,9 p.p.	40,8%	41,2%	0,4 p.p.
Marža EBIT-a	15,8%	16,2%	0,5 p.p.	18,8%	19,3%	0,5 p.p.
Marža neto dobiti	11,1%	12,2%	1,0 p.p.	14,0%	14,9%	1,0 p.p.

BILANCA	31. pro. 2017.	30. lip. 2018.	% promjene 18./17.	31. pro. 2017.	31. ožu. 2018.	% promjene 18./17.
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.584	1,9%	10.385	10.501	1,1%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	4.980	-7,0%	5.353	5.418	1,2%
UKUPNA IMOVINA	15.738	15.564	-1,1%	15.738	15.919	1,1%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	12.620	0,4%	12.573	12.870	2,4%
Ukupne dugoročne obveze	737	724	-1,7%	737	784	6,4%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.219	-8,6%	2.429	2.265	-6,7%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	15.564	-1,1%	15.738	15.919	1,1%

NOVČANI TIJEK	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	1.230	1.010	-17,9%	576	447	-22,5%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-429	-441	-2,7%	195	-240	-223,0%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-743	-755	-1,6%	-568	-618	-8,9%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2.770	2.964	7,0%	194	-410	-311,1%

INVESTICJE	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	824	895	8,7%	458	453	-1,2%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	22,3%	24,3%	2,0 p.p.	24,4%	24,0%	-0,4 p.p.

BROJ ZAPOSLENIKA	30. lip. 2017.	30. lip. 2018.	% promjene 18./17.	31. ožu. 2017.	31. ožu. 2018.	% promjene 18./17.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	4.993	5.473	9,6%	4.885	5.343	9,4%

2.1.1. Glavna postignuća HT Grupe

Uloženi značajni naponi kako bi se zadržao vodeći položaj na tržištu

- HT drži vodeći položaj na tržištu pokretnih telekomunikacija sa stabilnim procijenjenim udjelom od 45,8%
- HT-ovom konvergentnom ponudom Magenta 1 ostvarena je baza od 150 tisuća kućanstava (Q1 2018: 134 tisuća kućanstava) dok u području poslovnih korisnika ima 13 tisuća aktivnih računa (Q1 2018:11 tisuća aktivnih računa)
- U Crnoj Gori, Magenta1 je ostvarila bazu od 14% (Q1 2018:14) kućanstava u segmentu privatnih korisnika, dok u segmentu poslovnih korisnika ima preko 1.500 aktivnih računa (Q1 2018:1.200 aktivnih računa)

Zadovoljavajući razvoj ključnih financijskih pokazatelja

- Prihodi iznose 3.681 milijun kuna i manji su za 10 milijuna kuna, odnosno 0,3%, u odnosu na prvu polovicu 2017. zbog doprinosa kako HT Grupe u Hrvatskoj (6 milijuna kuna, odnosno 0,2%) tako i Crnogorskog Telekoma (5 milijuna kuna, odnosno 1,5%)
- EBITDA iznosi 1.471 milijun kuna i veća je za 13 milijuna kuna, odnosno 0,9%, u odnosu na prvu polovicu 2017. zbog doprinosa kako HT Grupe u Hrvatskoj (8 milijuna kuna, odnosno 0,6%) tako i Crnogorskog Telekoma (5 milijuna kuna, odnosno 4,7%)
- Realizacija kapitalnih ulaganja iznosi 895 milijuna kuna i veća je za 71 milijun kuna, odnosno 8,7% nego u prvoj polovini 2017. Zbog doprinosa kako HT Grupe u Hrvatskoj (63 milijuna kuna, odnosno 8,3%) tako i Crnogorskog Telekoma (8 milijuna kuna, odnosno 12,6%)

Nastavljaju se znatna ulaganja u mrežnu infrastrukturu

- Pokrivenost stanovništva 4G mrežom u zatvorenom povećala se na 77,6% (Q1 2018: 76,2%), a na otvorenom na 98,4% (Q1 2018: 98,3%)
- Nastavile su se aktivnosti za postizanje ciljeva Digitalne agende za 2020. te je ostvaren napredak u pogledu povećanja pokrivenosti pristupom sljedeće generacije (NGA) koji je sada dostupan u 58,1% hrvatskih kućanstava
- FTTx pristup omogućen je za 388 tisuća kućanstava (Q1 2018: 380 tisuća kućanstava)
- U Crnogorskom Telekomu nastavljeno je proširenje širokopojsnog pristupa, u tijeku je uvođenje FTTH-a

Modernizacija pokretne mreže

- Uspješno je završena prva faza u Istri te je modernizirano 137 lokacija pokretnih radijskih i transportnih mreža
- Nastavlja se proširenje kapaciteta pokretne pristupne mreže uz fokus na obalu (250 lokacija)
- Uspješno je instalirana treća mobilna lokacija u Splitu, čime je udvostručen kapacitet pokretne jezgre mreže na 80 Gbps
- 5G mreža spremna - osigurani glavni preduvjet za 5G rollout

Pokretanje aplikacije One App

- Cilj je dodatno poboljšati korisničko iskustvo i napraviti korak naprijed u digitalizaciji društva
- Temelji se na novom tehnološkom konceptu koji osigurava veću *fleksibilnost* (omogućena za privatni i poslovni segment korisnika),(jednostavnije korištenje i *brzinu*).

- Nove su funkcionalnosti plaćanje jednim klikom i PayPal rješenje

Potpisan Novi kolektivni ugovor - fokusiran je na zaposlenike koji rade izravno s korisnicima tzv. Frontline

Program otkupa vlastitih dionica započeo je 3. srpnja 2017. i trajati će do 20. travnja 2021. Na temelju ovlaštenja Glavne skupštine Društva, Uprava je u ožujku 2018. povukla 218.471 stečenu vlastitu dionicu bez nominalnog iznosa, bez smanjenja temeljnog kapitala Društva pri čemu je povećan udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu. Povlačenjem se ukupan broj dionica sa 81.888.535 dionica smanjio na 81.670.064 dionice. Nakon povlačenja, broj stečenih vlastitih dionica na dan 30. lipnja 2018. iznosio je 242.935.

HT je 1. ožujka 2018. godine zaključio Ugovore o prijenosu HT-ovih poslovnih udjela i dionica koje drži u svim društvima kćerima sa sjedištem u Hrvatskoj, na HT holding, društvo s ograničenom odgovornošću koje HT drži u svojem 100 %-tnom vlasništvu. Registracija prijenosa poslovnih udjela i dionica u svim ovim društvima provedena je tijekom ožujka 2018. godine.

2.1.2. Glavni financijski pokazatelji

I. Prihodi

Ukupni su se konsolidirani prihodi smanjili za 10 milijuna kuna, odnosno 0,3%, na 3.681 milijuna kuna u prvoj polovici 2018. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Smanjenju prihoda pridonijeli su HT Grupa u Hrvatskoj (6 milijuna kuna, odnosno 0,2%) i Crnogorski Telekom (5 milijuna kuna, odnosno 1,5%).

Na razini HT Grupe smanjenje prihoda uzrokovano je manjom realizacijom prihoda od nepokretnih telekomunikacija (76 milijuna kuna, odnosno 4,2%) i raznih prihoda (1 milijun kuna, odnosno 0,8%), a djelomično je neutralizirano većim prihodima od pokretnih telekomunikacija (63 milijuna kuna, odnosno 4,1%), i sistemskim rješenjima (3 milijuna kuna, odnosno 1,0%).

Doprinos Optima Telekoma HT Grupi je veći za 22 milijuna kuna u odnosu na prvu polovicu 2017. i iznosi 163 milijuna kuna u prvoj polovici 2018. Sastoji se od 260 milijun kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (prva polovica 2017.: 211 milijuna kuna), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija, i 97 milijuna kuna odnosa unutar Grupe, kojima su ponajprije smanjeni prihodi od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini (prva polovica 2017.: 71 milijun kuna).

Doprinos povezanih društava prihodima Grupe u prvoj polovici 2018. iznosio je za Iskon 201 milijun kuna (prva polovica 2017.: 193 milijuna kuna) i za Combis 171 milijuna kuna (prva polovica 2017.: 170 milijuna kuna).

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se za 63 milijun kuna, odnosno 4,1%, na 1.605 milijuna kuna u prvoj polovici 2018. u odnosu na prvu polovicu 2017. Rastu prihoda pridonijeli su HT Grupa u Hrvatskoj sa 57 milijuna kuna, odnosno 4,1%, i Crnogorski Telekom sa 7 milijuna kuna, odnosno 4,4%.

Rast je ponajprije rezultat većih prihoda od prodaje uređaja (172 milijuna kuna, odnosno 78,0%), kojima je neutralizirano smanjenje prihoda od *postpaid* (105 milijuna kuna, odnosno 12,3%) i *prepaid* usluga (19 milijuna kuna, odnosno 6,3%). Takav razvoj prihoda od prodaje uređaja i *postpaid-a* pod jakim je utjecajem uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključi MSFI 15 efekt, prihodi od prodaje uređaja bili bi veći za 16 milijuna kuna, odnosno 7,3% u odnosu na prvu polovicu 2017. dok bi *postpaid* prihodi bili veći od prve polovice 2017. za 33 milijuna kuna, odnosno 3,8%.

Rast prihoda od uređaja je rezultat povećane prodane količine pametnih telefona i većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergiranih ponuda.

Objavljeni prihodi od *postpaid* usluga smanjili su se zbog uvođenja MSFI 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od *postpaid* usluga povećali su se ponajprije zahvaljujući većim prihodima od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s pametnim telefonima. HT je nastavio poticati novi portfelj s naglaskom na sadržaj i podatkovne usluge, dok Crnogorski Telekom nudi obnovljene tarife.

Pad prihoda od *prepaid* usluga rezultat je manjih prihoda od govornih usluga i SMS-ova, koji su samo djelomično neutralizirani povećanjem prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranih promotivnih ponuda uz fokus na podatkovni promet i 4G brzine.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 76 milijuna kuna, odnosno 4,2% na 1.713 milijuna kuna u prvoj polovici 2018. u odnosu na prvu polovicu 2017. Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjeni su u HT Grupi u Hrvatskoj za 64 milijuna kuna, odnosno 3,9%, dok je Crnogorski Telekom doprinio smanjenjem od 12 milijuna kuna, odnosno 8,5%. Uvođenje MSFI 15 dodatno je smanjilo prihode nepokretnih telekomunikacija za 5 milijuna kuna.

Smanjenje je ponajprije rezultat manjih prihoda od govornih usluga, veleprodaje i širokopojasnih usluga, ali je djelomično neutralizirano većim ostalim prihodima i prihodima od televizijskih usluga.

U prvoj polovici 2018. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji u odnosu na prvu polovicu 2017. ponajprije zbog kontinuiranog smanjenja broja priključaka u nepokretnoj mreži kao rezultat tekućeg trenda zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima zbog snažnih ponuda usluga u pokretnoj mreži koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži i snažnog regulatornog okruženja.

Smanjenje prihoda od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini ostvareno je u HT Grupi u Hrvatskoj, ponajprije jer je Optima Telekom u srpnju 2017. pripojila H1 te zbog smanjenja broja veleprodajnih širokopolasnih pristupnih linija (samostalni BSA).

Smanjenje prihoda od širokopolasnih usluga u odnosu na isto razdoblje prošle godine rezultat je manjeg ARPU-a za širokopolasne usluge na maloprodajnoj razini, koji je pak posljedica snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

Do povećanja ostalih prihoda od nepokretnih telekomunikacija došlo je ponajprije zahvaljujući Optima Telekomu pod utjecajem stjecanja H1 u srpnju 2017.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao posljedica povećanja korisničke baze u HT Grupi u Hrvatskoj, poticanja televizijskih usluga u okviru Magenta1, ponude za starije osobe i uspješnih aktivnosti zadržavanja korisnika. Doprinos Crnogorskog Telekoma je na razini prve polovice 2017.

Prihodi od sistemskih rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 3 milijuna kuna, odnosno 1,0%, u odnosu na prvu polovicu 2017., a povećanju su pridonijeli, kako HT Grupa u Hrvatskoj (2 milijuna kuna, odnosno 0,7%), tako i Crnogorski Telekom (1 milijun kuna, odnosno 5,4%) i pod utjecajem su različite dinamike u realizaciji projekata. Uvođenje MSFI-ja 15 smanjuje prihode od sistemskih rješenja za 1 milijun kuna.

Razni prihodi

Do blagog smanjenja raznih prihoda došlo je zbog utjecaja energetskog poslovanja kao rezultat manjeg broja poslovnih korisnika (22.0%).

II. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja smanjili su se za 4 milijuna kuna, odnosno 7,2%, u odnosu na prvu polovicu 2017. Smanjenje je ostvareno u HT Grupi u Hrvatskoj (7 milijuna kuna, odnosno 11,8%) kao rezultat manje ostvarenih prihoda od prodaje imovine, dok je doprinos Crnogorskog Telekoma veći u odnosu na isto razdoblje prošle godine u iznosu od 3 milijuna kuna, odnosno 183,6%.

III. Troškovi redovnog poslovanja

U prvoj polovici 2018. ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 45 milijuna kuna, odnosno 1,9%, na 2.300 milijuna kuna, a smanjenju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (37 milijuna kuna, odnosno 1,7%) tako i Crnogorski Telekom (8 milijuna kuna, odnosno 4,0%).

Smanjenje je rezultat manjih ostalih troškova (91 milijun kuna, odnosno 12,0%), većeg realiziranog i kapitaliziranog rada Grupe (13 milijuna kuna, odnosno 29,2%), manjeg vrijednosnog usklađenja imovine (10 milijuna kuna, odnosno 25,7%) što je djelomično neutralizirano većim materijalnim troškovima (44 milijuna kuna, odnosno 4,1%) i većim troškovima zaposlenika (25 milijuna kuna, odnosno 4,9%).

Materijalni troškovi

U prvoj polovici 2018. materijalni su se troškovi povećali za 44 milijun kuna, odnosno 4,1%, na 1.121 milijun kuna, kao rezultat većih troškova usluga (32 milijuna kuna, odnosno 8,5%) te troškova trgovačke robe, materijala i energije (12 milijuna kuna, odnosno 1,8%). Povećanje materijalnih troškova ostvareno je u HT Grupi u Hrvatskoj za 43 milijuna kuna, odnosno 4,3%, dok su u Crnogorskom Telekomu porasli za 2 milijuna kuna, odnosno 2,0%, ponajprije zbog većih troškova trgovačke robe.

Do povećanja troškova usluga došlo je zbog utjecaja većih telekomunikacijskih troškova, naknada za autorska prava i *online* troškova.

Telekomunikacijski troškovi povećali su se ponajprije kao rezultat regulacije „U roamingu kao kod kuće” i posljedičnog znatnog povećanja prometa (veći podatkovni promet u roamingu, veći promet govornih i SMS usluga), što je djelomično neutralizirano manjim troškovima međunarodnog odlaznog prometa zbog smanjenja prosječne jedinične cijene.

Do povećanja naknada za autorska prava došlo je zbog kašnjenja u kapitalizaciji ugovora.

Do povećanja *online* troškova došlo je zbog dodatnog poticanja u području medijskog i digitalnog poslovanja.

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije povećali su se ponajprije zbog većih troškova trgovačke robe.

Troškovi trgovačke robe su porasli uglavnom zbog povećanja troškova trgovačke robe povezanih sa sistemskim rješenjima i trgovačke robe u pokretnim komunikacijama pod utjecajem segmenta poslovnih korisnika kao posljedica povećane količine prodanih pametnih telefona i većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, dodatno pod utjecajem većeg broja konvergentnih ponuda.

Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika povećali su se u prvoj polovici 2018. za 25 milijuna kuna, odnosno 4,9%, kao rezultat većih troškova osoblja (33 milijuna kuna, odnosno 6,8%) zbog većeg broja FTE-a, ponajprije u HT Grupi u Hrvatskoj, što je djelomično neutralizirano nižim troškovima otpremnina (8 milijuna kuna, odnosno 22,9%).

Ukupni broj FTE-a iznosi 5.473, što je u odnosu na prvu polovicu 2017. povećanje od 480 FTE-a, ostvareno ponajprije u HT Grupi u Hrvatskoj kao rezultat realizacije projekata u području brige o korisnicima.

Ostali troškovi

U prvoj polovici 2018. ukupni ostali troškovi smanjili su se za 91 milijun kuna, odnosno 12,0%, na 672 milijuna kuna, ponajprije zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (88 milijuna kuna, odnosno 12,7%). Crnogorski Telekom pridonio je smanjenjem ostalih troškova za 3 milijuna kuna, odnosno 4,5%. Do smanjenja ostalih troškova došlo je zbog smanjenja naknade za spectrum licencu (prema Pravilniku o naknadama koji je stupio na snagu 23. lipnja 2018.), drugačijeg vremena marketinških aktivnosti, uvođenja MSFI 15, provedenih mjera štednje i sezonalizacije troškova.

Vrijednosno usklađenje imovine

U prvoj polovici 2018. vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 10 milijuna kuna, odnosno 25,7%, na 27 milijuna kuna zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (9 milijuna kuna, odnosno 27,6%), ponajprije zbog bolje naplate potraživanja i doprinosu Crnogorskog Telekoma (1 milijun kuna, odnosno 11,6%).

Amortizacija

U odnosu na prvu polovicu 2017. povećanje amortizacije za 15 milijuna kuna, odnosno 1,8%, na 840 milijuna kuna ostvareno je isključivo u HT Grupi u Hrvatskoj (17 milijuna kuna, odnosno 2,2%) uglavnom pod utjecajem elektroničke komunikacijske infrastrukturne imovine i povezanih društava.

IV. Profitabilnost

EBITDA prije jednokratnih stavki

U prvoj polovici 2018. EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 13 milijuna kuna, odnosno 0,9%, na 1.471 milijun kuna, a povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (8 milijuna kuna, odnosno 0,6%) tako i Crnogorski Telekom (5 milijuna kuna, odnosno 4,7%).

Na povećanje EBITDA-e prije jednokratnih stavki u HT Grupi u Hrvatskoj utjecali su manji troškovi redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (21 milijuna kuna, odnosno 1,0%), koji su posljedica smanjene naknade za spectrum licencu (prema Pravilniku o naknadama koji je stupio na snagu 23.

lipnja 2018.), provedenih mjera štednje, drukčijeg vremena marketinških aktivnosti i sezonalizacije ostalih troškova, što je neutraliziralo smanjenje ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (7 milijuna kuna, odnosno 11,8%) i smanjenje prihoda (6 milijuna kuna, odnosno 0,2%).

Povećanje EBITDA-e prije jednokratnih stavki u Crnogorskom Telekomu ponajprije je rezultat manjih troškova redovnog poslovanja (7 milijuna kuna, odnosno 3,4%) i većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (3 milijuna kuna, odnosno 183,6%) što je neutraliziralo smanjenje prihoda (5 milijuna kuna, odnosno 1,5%).

Doprinos Optima Telekoma EBITDA-i prije jednokratnih stavki Grupe u prvoj polovini 2018. bio je veći u odnosu na prvu polovicu 2017. za 6 milijuna kuna. Iznosio je 54 milijuna kuna (prva polovica 2017.: 48 milijuna kuna), a sastojao se od 145 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (prva polovica 2017.: 113 milijuna kuna) i 92 milijuna kuna odnosa unutar Grupe (prva polovica 2017.: 65 milijuna kuna).

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

U odnosu na prvu polovicu 2017. konsolidirana neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se za 37 milijuna kuna, odnosno 9,1%, na 447 milijuna kuna u prvoj polovici 2018.

Osim realizacije veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki (13 milijuna kuna), neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se zahvaljujući manjim troškovima restrukturiranja (17 milijuna kuna, odnosno 33,0%), manjem neto financijskom gubitku (25 milijuna kuna, odnosno 30,1%) ponajprije zbog manjeg gubitka od tečajnih razlika i nekontrolirajućim udjelima (5 milijuna kuna, odnosno 254,9%), kojima su kompenzirani veća amortizacija (15 milijuna kuna, odnosno 1,8%) i porez (8 milijuna kuna, odnosno 8,8%).

Optima Telekom donio je neto dobiti HT Grupe gubitak u iznosu 3 milijuna kuna (prva polovica 2017.: gubitak od 1 milijun kuna).

V. Financijski položaj

Bilanca

U odnosu na kraj 2017., bilježi se manji porast vrijednosti ukupne imovine za 174 milijun kuna, odnosno 1,1% pod utjecajem priznavanja ugovorne imovine i troškova ugovora kao rezultat uvođenja MSFI-ja 15 .

Ukupni dionički kapital i rezerve su se povećali s 12.573 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. na 12.620 milijuna kuna na dan 30. lipnja 2018. kao rezultat ostvarene neto dobiti za prvu polovicu 2018. u iznosu od 447 milijuna kuna kao i *catch-up* efekta od uvođenja MSFI-ja 15 koji se priznaje unutar zadržane dobiti u iznosu 179 milijuna kuna što je neutralizirano isplatom dividende za 2017. u iznosu od 490 milijuna kuna.

Ukupne dugoročne obveze smanjile su se za 13 milijuna kuna, odnosno 1,7% ponajprije zbog smanjenih financijskih obveza zbog njihova dospijeca.

Ukupne kratkoročne obveze smanjile su se za 1.210 milijuna kuna na 2.219 milijuna kuna na dan 30. lipnja 2018. zbog manjeg volumena kupnje u prvoj polovici 2018. u odnosu na kraj 2017.

Tijek novca

Novčani tok iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

Neto novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja smanjio se za 220 milijuna kuna (17,9%), uglavnom zbog nepovoljnog kretanja obrtnog kapitala.

Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti smanjio se za 12 milijuna kuna (2,7%), ponajprije zbog većih neto priljeva od REPO sporazuma u prvoj polovici 2017., djelomično neutralizirano akvizicijom Crnogorskog Telekoma u prvoj polovici 2017.

Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti smanjio se za 12 milijun kuna (1,6%), zbog većih financijskih otplata u prvoj polovici 2018., djelomično neutralizirano prijevremenim otplatama financijskog najma u prvoj polovici 2017.

VI. Kapitalna ulaganja

HT Grupa uključujući Crnogorski Telekom

u milijunima kuna

INVESTICIJE	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	824	895	8,7%	458	453	-1,2%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	22,3%	24,3%	2,0 p.p.	24,4%	24,0%	-0,4 p.p.

Crnogorski Telekom

INVESTICIJE	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	65	73	12,6%	44	23	-48,0%

Realizacija kapitalnih ulaganja povećala se za 71 milijuna kuna, odnosno 8,7% zbog veće realizacije HT Grupe u Hrvatskoj za 63 milijuna kuna, odnosno 8,3%, najviše kao rezultat SRAN rollout-a (modernizacija mobilne mreže) i IT transformacije, dok Crnogorski Telekom doprinosi većim kapitalnim ulaganjima za 8 milijuna kuna, odnosno 12,6% zbog kapitalizacije sadržaja.

HT je nastavio s programom modernizacije pristupne mreže nove generacije (NGA) te je istom pokrio 58,1% kućanstava sa brzinom >30 Mbit/s od kojih je 20% sa brzinom > 100Mbit/s. FTTx (optička pristupna mreža) dostupna je za 388 tisuća kućanstava.

U mobilnoj mreži, „indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom iznosi 77,6%, dok je pokrivenost u „outdoor“ okruženju dosegla 98,4%. Nastavljena je implementacija velike brzine 4G mreže od 350 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućene za 31% korisnika) i 300 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućene za 37% korisnika).

HT je na području Istre (na 137 lokacija) uspješno završio prvu fazu velikog investicijskog programa modernizacije mobilnih radijskih i transportnih mreža. Kroz program modernizacije osigurani su dodatni kapaciteti po ćelijama (850/950 Mbit/s). Ostvareno je poboljšanje pokrivenosti na svim frekvencijskim razinama. Ovim projektom HT stvara temelje za uvođenje 5G tehnologije. Pored navedenih aktivnosti modernizacije mreže, HT nastavlja s dodatnim proširenjem kapaciteta pokretne pristupne mreže kako bi osigurao podršku za povećanje prometa uz fokus na obalu (250 lokacija).

Kao preduvjet za osiguravanje dovoljnog kapaciteta pokretne jezgrene mreže (očekivani prometni maksimum iznosi više od 70 Gbit/s), HT je uspješno instalirao treću mobilnu lokaciju u Splitu i time udvostručio kapacitet pokretne jezgrene mreže na 80 Gbit/s. Nova lokacija temelji se na virtualiziranom cloud rješenju, tehnologiji budućnosti. Time su ostvareni preduvjeti za skalabilnija i jednostavnija buduća proširenja sa povoljnijim omjerom cijene po instaliranom Gbit/s novog kapaciteta.

HT je komercijalno uveo One App aplikaciju kako bi dodatno poboljšao korisničko zadovoljstvo i napravio korak naprijed prema digitalizaciji društva. Aplikacija je realizirana na novom tehnološkom konceptu čime je osigurana veća fleksibilnost, jednostavnost i brzina u razvoju novih budućih aplikacija. Kroz One App dobivena je brža aplikacija, jednostavnija za korištenje sa nizom novih funkcionalnosti (plaćanje na jedan klik, PayPal rješenje), te je omogućena za privatni i poslovni segment korisnika.

2.2. Sažetak ključnih financijskih pokazatelja – HT Grupa u Hrvatskoj

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	3.387	3.381	-0,2%	1.717	1.726	0,6%
Pokretne telekomunikacije	1.394	1.451	4,1%	719	758	5,4%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	435	375	-13,9%	216	187	-13,3%
Širokopojasni pristup i TV	659	646	-2,0%	332	326	-1,8%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	195	157	-19,3%	97	73	-24,9%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	358	406	13,2%	178	204	14,6%
Sistemska rješenja	276	278	0,7%	142	145	2,0%
Razno	69	68	-0,8%	34	35	2,2%
EBITDA prije jednokratnih stavki	1.353	1.362	0,6%	725	728	0,4%
Jednokratne stavke	49	33	-32,2%	16	11	-33,7%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	1.305	1.329	1,8%	709	717	1,1%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	562	569	1,3%	338	344	1,8%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	397	454	14,4%	252	294	16,8%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40,0%	40,3%	0,3 p.p.	42,2%	42,1%	-0,1 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38,5%	39,3%	0,8 p.p.	41,3%	41,5%	0,2 p.p.
Marža EBIT-a	16,6%	16,8%	0,3 p.p.	19,7%	19,9%	0,2 p.p.
Marža neto dobiti	11,7%	13,4%	1,7 p.p.	14,7%	17,0%	2,4 p.p.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
--------------------------------------	----------	----------	-----------------------	----------	----------	-----------------------

Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2.237	2.268	1,4%	2.237	2.268	1,4%
- Prepaid	1.030	981	-4,8%	1.030	981	-4,8%
- Postpaid	1.206	1.287	6,7%	1.206	1.287	6,7%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	214	226	5,6%	219	232	5,8%
Prosječni ARPU ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	77	67	-12,9%	79	67	-14,5%
- Prepaid	42	43	2,5%	44	44	0,4%
- Postpaid	108	85	-21,2%	109	85	-22,5%
ARPU od negovornih usluga ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	40	36	-8,8%	41	36	-11,8%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	131	139	6,1%	118	108	-8,1%
Stopa odljeva korisnika (%)	2,4	2,1	-0,3 p.p.	2,2	2,0	-0,2 p.p.
Penetracija (%) ¹⁾	117	122	4,9 p.p.	117	122	4,9 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹⁾	46	45,8	-0,5 p.p.	46	45,8	-0,5 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²⁾	62	53	-8,5 p.p.	62	53	-8,5 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³⁾	81	90	9,4 p.p.	81	91	9,8 p.p.

¹⁾ Izvor: interna procjena korisnika konkurencije za kraj lipnja 2018.

²⁾ Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³⁾ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupni broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

⁴⁾ ARPU za prvo polugodište 2018. uključuje efekte MSFI 15

Ključni podaci o redovnom poslovanju	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹⁾	899	846	-5,9%	899	846	-5,9%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	72	57	-21,1%	72	57	-21,1%
ARPU govornih usluga po korisniku ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK) ²⁾	80	73	-8,7%	79	73	-7,8%
IP linije/korisnici u 000						
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ³⁾	624	621	-0,5%	624	621	-0,5%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja ⁴⁾	142	129	-9,1%	142	129	-9,1%
TV korisnici	411	415	0,8%	411	415	0,8%
ARPU za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	118	111	-5,7%	118	112	-5,3%
TV ARPU ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	81	83	1,5%	81	84	3,0%
Veleprodajni korisnici u 000						
ULL (izdvojena lokalna petlja)	140	128	-8,3%	140	128	-8,3%

¹⁾ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu; javne telefonske govornice nisu

²⁾ Javne telefonske govornice nisu uključene

³⁾ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

⁴⁾ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

⁵⁾ ARPU za prvo polugodište 2018. uključuje efekte MSFI 15

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

I. Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija su veći nego u prvoj polovici 2017. za 57 milijuna kuna, odnosno 4,1%, pod utjecajem većih prihoda od prodaje uređaja (164 milijuna kuna, odnosno 80,7%) koji su nadoknadili manje *postpaid* prihode (109 milijuna kuna, odnosno 14,4%) i smanjenje *prepaid* prihoda (14 milijuna kuna, odnosno 5,3%). Isključivši MSFI 15 efekte, prihodi od prodaje uređaja bili bi veći nego u prvoj polovici 2017. za 13 milijuna kuna, odnosno 6,3%, a *postpaid* prihodi bi bili veći za 27 milijuna kuna, odnosno 3,5%.

Baza korisnika pokretnih telekomunikacija blago se povećala za 1,4% na 2.268 tisuća korisnika na kraju prve polovice 2018. u odnosu na prvu polovicu 2017., ponajprije kao rezultat izvrsnih ukupnih rezultata u području *postpaida* za 6,7% pod utjecajem ponuda Magenta1, Bonbonovih kampanja i rasta M2M-a, koji su djelomično neutralizirani slabijim rezultatima u segmentu *prepaida* za 4,8%.

U okviru svojeg jedinstvenog koncepta vrhunskog korisničkog iskustva i vrhunskih pogodnosti pod nazivom Magenta1, HT privatnim i poslovnim korisnicima nudi brojne pogodnosti, kao što su atraktivni televizijski paketi, najbrži internet, dodatne minute za međunarodni i nacionalni promet, popusti na tarife za pokretne telekomunikacije za cijelo kućanstvo te atraktivni pametni telefoni i uređaji. Kampanja za Magenta1 i ponuda „U Magenta1 svi dobivaju duple minute, SMS poruke i gigabajte“ nastavile su se u prvoj polovici 2018.

HT je nastavio poticati novi portfelj *postpaid* usluga koji uključuje ponude velike vrijednosti s naglaskom na sadržaj, podatkovne usluge i ponude s nultom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio

vodeći položaj u pogledu mreže - 4G uz najveću brzinu do 350 Mbit/s u svim novim tarifama za *postpaid* usluge. Sve tarife uključuju ponudu za mobilnu aplikaciju MAXtv To Go, jednu aplikaciju s nultom stopom i mogućnost neograničenog pristupa zabavnim sadržajima bez potrošnje prometa uključenog u tarifni paket. Sve ponude pokretnih telekomunikacija uključuju široki raspon najboljih telefona i inovativnih uređaja uz mogućnost obročnog plaćanja na 36 mjesečnih rata.

U prvom tromjesečju 2018. Samsung je predstavio novu generaciju pametnih telefona - Samsung Galaxy S9 i S9+, koji se mogu kupiti u HT-u.

Broj *prepaid* korisnika je manji za 4,8% u odnosu na prvu polovicu 2017. zbog općeg pada tržišta *prepaida*, manjeg broja posjetitelja kao posljedica regulatornih promjena i snažnog tržišnog natjecanja. U cilju ublažavanja neprekidnog pada tržišta *prepaida* ulažu se stalni naponi u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u segmentu *prepaida* uz fokus na dodatnu vrijednost za *prepaid* korisnike HT-a.

HT je nastavio promicati Simpa Hibrid tarifu s glavnom porukom „najbolje od oba svijeta”. Nova Hibrid tarifa jedinstvena je ponuda na tržištu koja kombinira prednosti svijeta *postpaida* i svijeta *prepaida*, omogućujući kontrolu troškova i nadoplatu bonovima uz istodobnu mogućnost kupnje atraktivnih uređaja uz obročno plaćanje. Time se korisnicima Simpe omogućuje da budu dio Magenta1 i uživaju sve pogodnosti Magenta1 svijeta. Osim Hibrid ponuda, korisnici Simpe mogu birati među različitim tarifnim opcijama i uslugama s dodanom vrijednošću (MAXtv To Go), kao što je, na primjer, Simpa Zmajaska opcija, koja uključuje 5.000 MB/minuta/SMS-ova koje korisnici za 69 kuna mjesečno mogu upotrijebiti kako god žele.

U okviru Simpe uvedene su nove Glanc opcije te je u jednom mjesecu pridobiveno više od 25% postojeće baze u prethodnim opcijama, što je rezultiralo povećanjem ARPU-a.

Bonbon svojim korisnicima i dalje osigurava dodatnu vrijednost, ovaj put dvjema novim tjednim opcijama za MB, minute, SMS-ove po cijeni od 10 odnosno 20 kuna, koje korisnici Bonbona mogu kombinirati s mjesečnim opcijama. Nadalje, Bonbon je nastavio s ponudom paketa od 20 GB za sve korisnike *postpaid* usluga, koji se može kupiti samostalno ili u kombinaciji s trenutačnim paketima minuta i/ili SMS-ova, kao i s drugim dobro poznatim pogodnostima, kao što su dostupnost Bonbonovih agenata od 0 do 24 h, prijenos neiskorištenih jedinica („Rollover”) i 4G internetska brzina. Bonbon se sada predstavlja kao dio T-obitelji u svim korisničkim komunikacijama.

HT je nastavio promicati VOLTE, novu uslugu koja omogućuje govorne pozive preko super brze LTE mreže. Među mnogim drugim pogodnostima, korisnici će uživati u jasnom i prirodnom zvuku, puno bržoj uspostavi poziva i duljem vijeku trajanja baterije bez dodatnih naknada. Nadalje, HT je među prvim društvima u Europi uveo eSIM - budući standard za mobilne uređaje. Njime će se u potpunosti zamijeniti upotreba fizičkih SIM kartica i osigurati internetska veza s velikim brojem uređaja.

Broj minuta korištenja po prosječnom korisniku u prvoj polovici 2018. povećao se za 5,6% u odnosu na prvu polovicu 2017., dok se prosječni ARPU smanjio kao posljedica uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prosječni ARPU nešto je veći nego u prvoj polovici 2017. te iznosi 77 kuna (povećanje za 0,2%).

II. Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija su manji u odnosu na prvu polovicu 2017. za 64 milijun kuna, odnosno 3,9%, pod utjecajem smanjenja prihoda od govornih usluga, manjih prihoda od veleprodaje, prihoda od širokopojasnih usluga koji su djelomično nadoknađeni većim ostalim prihodima koji većinom dolaze od konsolidacije Optime i H1 te prihoda od televizijskih usluga. MSFI 15 dodatno utječe na smanjenje prihoda od nepokretnih telekomunikacija za 4 milijuna kuna.

Nepokretne telekomunikacije

Na kraju prve polovice 2018. ukupni broj pristupnih linija u nepokretnoj mreži od 846 tisuća bio je za 5,9% manji nego na kraju prve polovice 2017. Na smanjenje su utjecali tržišni trend zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i IP-om, regulacija i intenzivno tržišno natjecanje, ali HT nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva.

Kako bi se ublažio stalni pad, uvedena je promotivna ponuda za nepokretne telekomunikacije kojom se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena novim atraktivnim tarifama za nepokretne telekomunikacije. Korisnici nepokretne telefonije ostvarili su 578 milijuna minuta u prvoj polovici 2018. To je za 7,9% manje nego u istom razdoblju 2017. kao rezultat smanjenja korisničke baze i zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima.

HT je nastavio s atraktivnom ponudom za starije, koja uključuje neograničeni internet i minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama i mobilnu tarifu s 2.000 MB/minuta/SMS-ova za 248 kuna mjesečno. Ponuda je bila dodatno popraćena tabletom za 99 kuna s posebnim pojednostavnjenim aplikacijama i zaslonom koji je jednostavan za upotrebu, Huawei telefonom i SOS narukvicom. Još jedna ponuda za starije uvedena 2017. nastavljena je tijekom prve polovice 2018., a uključuje MAXtv s dodatnim paketima i neograničene minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama za samo 169 kuna mjesečno.

ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 8,7% u odnosu na prvu polovicu 2017. kao rezultat navedenih općih tržišnih trendova te je pod blagim utjecajem uvođenja MSFI-ja15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 7,8% u odnosu na prvu polovicu 2017.

Širokopojasne usluge

Na kraju prve polovice 2018. baza korisnika širokopojasnih usluga je na razini prve polovice 2017. te iznosi 621 tisuću korisnika.

Istodobno je maloprodajni ARPU za širokopojasne usluge, koji je iznosio 111 kuna, za 5,7% manji u odnosu na prvu polovicu 2017. zbog snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu te uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI 15, maloprodajni ARPU za širokopojasne usluge manji je za 4,8% u odnosu na prvu polovicu 2017.

HT je nastavio s MAX 2P i 3P paketima „Biraj i mijenjaj“ te je time svojim korisnicima omogućio da odaberu usluge koje žele. Nadalje, korisnici mogu odabrati jedan ili više televizijskih paketa koje mogu mijenjati svaka tri mjeseca (ili svakog mjeseca u okviru Magente 1) bez dodatnih naknada.

HT nastavlja poticati Ultra MAX pakete na FTTH-u uz dodatno povećanje brzine do 500 Mbit/s (ili do 1000 Mbit/s uz opciju Turbo+). Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, kojom se omogućuju višestruko veće brzine u odnosu na standardni širokopojasni pristup. HT će nastaviti s ulaganjima u razvoj optičke mreže i planira proširiti optičke internetske zone. Kako bi osigurao veće internetske brzine za sve korisnike širokopojasnog pristupa male brzine, HT je nastavio, po cijeni od samo 10 kuna mjesečno, nuditi kombiniranu tehnologiju nepokretne i pokretne mreže u okviru jednog proizvoda i jednog uređaja – hibridni pristup.

HT je u prvoj polovici 2018. uveo ponudu Internet Posvuda za 49 kuna mjesečno za sve HT-ove nove i postojeće korisnike interneta u nepokretnoj mreži. Ponuda uključuje podatkovni paket od 30 GB (60 GB u promotivnom razdoblju do kraja rujna) i MAXtv To Go po nultoj stopi što je dodatno popraćeno hardverskim opcijama, kao što su, primjerice, atraktivni pametni miniprojektor M6000, Samsung televizor, 4G/Mifi ruter i Samsung Galaxy tablet 10.1 LTE uz nadoplatu. Prije Svjetskog prvenstva 2018. u Rusiji HT je pokrenuo nogometnu kampanju s hrvatskom navijačkom pjesmom koju izvodi bend Zaprešić Boys i s Goranom Ivaniševićem kao glavnom zvijezdom cijele kampanje.

Što se tiče poslovnih korisnika, obje, Magenta1 za vrlo male poslovne korisnike koja uključuje tarife pokretnih i nepokretnih telekomunikacija prilagođene korisnicima, usluge u oblaku i usluge sigurnosti, vrhunske usluge i maksimalne brzine, kao i Magenta1 za male, srednje i velike poslovne korisnike, koja je jedinstvena i inovativna ponuda na radnom mjestu koja uključuje profesionalne podatkovne usluge, imaju snažan rast.

U ožujku je pokrenut “Pametni” prijedlog s naglaskom na systemska rješenja i telekomunikacijske usluge te posebne pogodnosti za M1 poslovne korisnike.

Televizijske usluge

Baza korisnika televizijskih usluga povećala se za 0,8% u odnosu na prvu polovicu 2017. te je na razini od 415 tisuća korisnika kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima (dodatnim paketima programa, videom na zahtjev itd.) i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. ARPU za televizijske usluge iznosi 83 kune i veći je u odnosu na isto razdoblje 2017. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, ARPU je za 2,8% veći u odnosu na prvu polovicu 2017.

I u 2018, MAXtv je standard za vrhunsku televizijsku uslugu. Najbogatijim sadržajima, vrhunskom kvalitetom slike, interaktivnošću, novim sučeljem i potpunom integracijom s mobilnim uređajima korisnicima se pruža jedinstveni doživljaj gledanja televizije koji je u potpunosti prilagođen njihovim navikama. HT je nadalje poboljšao svoje najbolje i ekskluzivne sadržaje vrhunskim filmskim programima.

Satelitska televizija, alternativna televizijska tehnologija, još uvijek u znatnoj mjeri pridonosi cjelokupnom uspjehu televizijskih usluga. Nastavljena je atraktivna promocija u okviru koje se nudi 50% popusta na mjesečnu naknadu za Osnovni programski paket i Osnovni ekstra programski paket za prvih devet mjeseci uz ugovorno obvezu od 24 mjeseca. U prvoj polovici godine ponovno je definirana ponuda usluge MAXtv SAT i dostupan je dodatni STB po posebnoj cijeni.

Veleprodajne usluge

Na kraju prve polovice 2018. broj aktivnih ULL linija iznosio je 128 tisuća, što je bilo za 8,3% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj ULL linija smanjio se zbog fokusa alternativnih operatera na širokopojasne usluge, upotrebe vlastite infrastrukture i općeg pada tržišta samo govorne usluge u nepokretnoj mreži.

Broj veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija (linija BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 129 tisuća na kraju prve polovice 2018. i bio je za 9,1% manji od broja realiziranog prošle godine zbog povećane upotrebe vlastite infrastrukture operatera.

Broj WLR linija na kraju razdoblja bio je manji za 21,1% u odnosu na prošlu godinu i iznosio je 57 tisuća kao rezultat smanjenja tržišta govornih usluga i prelaska na širokopojasne usluge.

Na konkurentnom domaćem veleprodajnom tržištu podatkovnih i IP usluga nastavljena je uspješna prodaja IP i podatkovnih usluga u 2018. Na međunarodnom veleprodajnom tržištu ukupni kapacitet prodanog IP-a povećao se za 39,4%, čime se pridonijelo stabilnosti prihoda od međunarodne veleprodaje.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima važan su izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. U 2018. zabilježeno je daljnje povećanje prometa u roamingu koji su ostvarili kako strani posjetitelji u pokretnoj mreži HT-a tako i maloprodajni korisnici HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 41,2% više minuta odlaznih razgovora i 187,8% više podatkovnog prometa nego prošle godine. Istodobno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 295,8% više govornog prometa u roamingu u stranim zemljama i 979,5% više podatkovnog prometa. Tijekom 2018. uspostavljene su dodatne međunarodne usluge roaminga u 4G (LTE) mreži sa stranim partnerima i dosegnuta je brojka od ukupno 165 međupovezivanja u roamingu u 4G mreži u svijetu.

Još jedan važan element koji je pridonio prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 69,5% u prvoj polovici 2018. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Na veleprodajnoj troškovnoj strani međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz nepokretne mreže HT-a bio je manji za 12,4%, dok je međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz pokretne mreže HT-a bio veći za 70,2%.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja veći su za 2 milijuna kuna, odnosno 0,7%.

Prihodi od sistemskih rješenja kontinuirano rastu u svim segmentima portfelja. Strateški fokus i dalje ostaje na "uslugama u oblaku" i upravljanim rješenjima. Najveći rast je zabilježen u području prilagođenih sistemskih rješenja. U veljači je lansirana prva upravljana usluga „Smart Hands & Eyes“ unutar programa za ICT infrastrukturu koja se nudi kao dodatna mogućnost postojećoj usluzi ICT kolokacije. Neprekidan fokus i dalje je na ponudi fiskalizacije; promotivna kampanja počela je krajem ožujka za sezonska poduzeća.

Combis nastavlja s pozitivnim trendovima u pogledu prihoda i profitabilnosti. Sinergija s HT-om dovodi do pozitivnog učinka na profitabilnost društva zahvaljujući zajedničkim korporativnim funkcijama i rastu u području profesionalnih ICT usluga zbog velikog zajedničkog područja djelovanja na tržištu. Društvo će i dalje ostati usredotočeno na ključne usluge, kao što su rješenja za oblak, sigurnosna rješenja i upravljane usluge. Jačanje istraživanja i razvoja te razvoj novih usluga prioriteti su kojima se u narednim razdobljima mogu ostvariti novi prihodovni tokovi.

Energetske usluge

Prihodi od energije manji su za 6 milijuna kuna, odnosno 9,1% u odnosu na prvu polovicu 2017. zbog manje korisničke baze u segmentu poslovnih korisnika za 22,0%.

U svibnju 2018. Hrvatski Telekom sklopio je ugovor s društvom RWE Hrvatska d.o.o. i time pokrenuo postupak prijenosa svojeg segmenta energetskeg poslovanja na društvo RWE Hrvatska d.o.o. Ta transakcija nema utjecaja na način i cijenu pružanja usluga električne energije korisnicima Hrvatskog Telekoma, kao ni na cijenu i pružanje ugovorenih telekomunikacijskih usluga. Transakcija prijenosa podliježe regulatornim odobrenjima i bit će završena nakon što se ishode sva potrebna odobrenja.

2.3. Sažetak ključnih financijskih pokazatelja – Crnogorski Telekom nekonsolidirano

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	307	302	-1,6%	159	158	-0,7%
Pokretne telekomunikacije	148	154	3,5%	79	81	2,6%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	42	38	-8,8%	21	19	-10,2%
Širokopojasni pristup i TV	60	58	-3,7%	30	29	-1,9%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	11	9	-12,9%	6	5	-15,0%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	29	25	-13,0%	14	12	-11,0%
Sistemska rješenja	17	18	6,0%	10	12	19,0%
EBITDA prije jednokratnih stavki	104	109	4,7%	59	59	0,2%
Jednokratne stavke	3	2	-47,2%	3	0	-89,7%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	101	108	6,2%	56	59	4,8%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	19	27	39,6%	14	19	31,2%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	17	26	54,2%	12	17	42,0%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	34,0%	36,2%	2,2 p.p.	37,3%	37,6%	0,3 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	33,1%	35,7%	2,6 p.p.	35,5%	37,4%	1,9 p.p.
Marža EBIT-a	6,2%	8,9%	2,6 p.p.	9,1%	12,0%	2,9 p.p.
Marža neto dobiti	5,4%	8,4%	3,1 p.p.	7,7%	11,1%	3,3 p.p.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000	354	359	1,6%	354	359	1,6%
- Broj prepaid korisnika	157	138	-11,9%	157	138	-11,9%
- Broj postpaid korisnika	197	221	12,4%	197	221	12,4%
Ukupne telefonske linije - maloprodaja u 000	131	117	-10,3%	131	117	-10,3%
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja u 000	71	70	-0,6%	71	70	-0,6%
TV korisnici u 000	58	57	-1,8%	58	57	-1,8%

Napomena: korisnička baza koje je Crnogorski Telekom izvijestio lokalnoj regulatornoj agenciji

Tržišni pritisak rezultirao je smanjenjem prihoda za 5 milijuna kuna odnosno 1,6% u odnosu na prvu polovicu 2017.

I. Telekomunikacije pokretne mreže

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se u odnosu na prvu polovicu 2017. za 5 milijuna kuna, odnosno 3,5%, pod utjecajem većih prihoda od prodaje uređaja i *postpaid* usluga, koji su djelomično neutralizirani manjim prihodima od *prepaid* usluga.

Crnogorski Telekom usredotočio se na segment *postpaida*. Prihodi od *postpaida* povećali su se za 4 milijuna kuna, odnosno 4,6%, u odnosu na prvu polovicu 2017. kao posljedica rasta korisničke baze za 12,4% uz podršku obnovljenog portfelja tarifa. Prihodi od *postpaid* usluga na maloprodajnoj razini djelomično su neutralizirani nižom mobilnom terminacijom. Općenito, prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine i ostvaren je ključan cilj, a to je vodeći položaj na tržištu *postpaid* usluga u segmentu privatnih korisnika. Ostvaren je rast prihoda uz fokus na segment *postpaid* usluga, koji je istaknut osvježavanjem portfelja samostalnih usluga i

Magente 1. Inicijative su dovele do povećanja korisničke baze. Snažnim rastom u području *postpaid* usluga kompenzirano je smanjenje u segmentu *prepaid* usluga.

U segmentu *prepaid* usluga i dalje su prisutni izazovi, iako se situacija poboljšala. Prihodi od prepaid usluga smanjili su se za 5 milijuna kuna, odnosno 14,2%, u odnosu na prvu polovicu 2017. Glavni pokretač smanjenja prihoda od *prepaid* usluga jest smanjenje korisničke baze za 11,9% u odnosu na isto razdoblje prošle godine te niža mobilna terminacija. Crnogorski Telekom uveo je nove mjere i već je vidljiv određen pozitivan razvoj.

II. Telekomunikacije nepokretne mreže

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 11 milijuna kuna, odnosno 7,8%, u odnosu na prvu polovicu 2017., ponajprije zbog smanjenja prihoda u segmentu govornih usluga u nepokretnoj mreži i prihoda u segmentu veleprodaje. Nprestano se provode aktivnosti zadržavanja i daju ponude za rast prihoda.

Nastavlja se smanjenje prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži (4 milijuna kuna, odnosno 8,8%), ali je usporeno. Do smanjenja je došlo zbog stalne zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i smanjenja korisničke baze za 10,3%. Prodajni napori rezultirali su pozitivnim neto povećanjem u području govornih usluga u nepokretnoj mreži u lipnju.

Prihodi od širokopoljasnih usluga manji su za 3 milijuna kuna, odnosno 8,1%, u odnosu na prvu polovicu 2017. kao posljedica smanjenja ARPU za 7,3%. Korisnička baza bila je na razini prve polovice 2017. te je zabilježen pozitivan razvoj u posljednjih nekoliko mjeseci.

Prihodi od televizijskih usluga veći su za 1,8% u odnosu na prvu polovicu 2017.

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 1 milijun kuna, odnosno 6,0%, u odnosu na prvu polovicu 2017. pod utjecajem drukčije sezonalizacije projekata.

Uvedena je redizajnirana i poboljšana ponuda Magente 1, dok je za sezonske korisnike Crnogorskog Telekoma uvedena nova ponuda širokopoljasnih i televizijskih usluga te su obje ponude ostvarile uspjeh na tržištu. Kao rezultat, broj neto povećanja korisnika za televizijske i širokopoljasne usluge veći je u odnosu na prošlu godinu.

3. Pregled profitabilnosti segmenata

Od siječnja 2017., Crnogorski Telekom je konsolidiran u rezultate Grupe i slijedom toga poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške, konsolidirana jedinica Optima i konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Iskon, Combis, KDS i E-Tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom Ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekoma ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekoma u postignuća Grupe.

Konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima telekom i Crnogorski telekom jer se većina odnosi na pokretnu i nepokretnu mrežu koja je dio Mreže i funkcije podrške.

Segment privatnih korisnika

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	946	955	1,0%	483	483	-0,2%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	892	831	-6,9%	446	417	-6,5%
Razno	19	23	21,8%	8	13	60,6%
Prihod	1.857	1.809	-2,6%	937	912	-2,7%
Troškovi redovnog poslovanja	601	594	-1,0%	293	303	3,4%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.256	1.215	-3,3%	644	609	-5,4%

Segment poslovnih korisnika

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	449	495	10,4%	236	275	16,7%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	543	492	-9,5%	272	242	-10,7%
Sistemska rješenja	276	277	0,7%	142	144	2,0%
Razno	50	45	-9,6%	26	22	-16,1%
Prihod	1.317	1.309	-0,6%	675	683	1,3%
Troškovi redovnog poslovanja	694	691	-0,5%	361	343	-4,9%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	623	618	-0,8%	314	341	8,5%

Mreža i funkcija podrške

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	58	48	-16,9%	36	24	-34,5%
Troškovi redovnog poslovanja	697	667	-4,3%	325	323	-0,9%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-639	-619	3,2%	-289	-299	-3,4%

Segment Optima konsolidirano

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	211	260	22,9%	104	129	24,6%
Prihod	211	260	22,9%	104	129	24,6%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	1	4	218,7%	1	4	497,9%
Troškovi redovnog poslovanja	100	119	19,3%	48	58	20,1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	113	145	28,5%	56	75	34,2%

Segment Crnogorski Telekom konsolidirano

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	148	154	4,7%	78	82	4,7%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	142	130	-8,0%	70	65	-7,4%
Sistemska rješenja	17	18	6,0%	10	12	19,0%
Prihod	306	302	-1,1%	158	158	0,2%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	1	4	183,6%	1	3	373,8%
Troškovi redovnog poslovanja	203	195	-3,9%	99	100	0,6%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	105	112	6,7%	59	61	3,1%

Konsolidirano usklađivanje EBITDA

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Rezultat po segmentima (EBITDA doprinos)						
Segment Privatnih korisnika	1.256	1.215	-3,3%	644	609	-5,4%
Segment Poslovnih korisnika	623	618	-0,8%	314	341	8,5%
Mreža i funkcije podrške	-639	-619	3,2%	-289	-299	-3,4%
Segment Optima konsolidirano	113	145	28,5%	56	75	34,2%
Segment Crnogorski telekom konsolidirano	105	112	6,7%	59	61	3,1%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	1.458	1.471	0,9%	784	787	0,3%
Jednokratne stavke	51	34	-33,0%	19	11	-42,2%
Ukupna EBITDA	1.406	1.437	2,2%	765	776	1,4%

4. Glavna financijska obilježja HT d.d

Prihodi

Prihodi su se smanjili za 38 milijuna kuna, odnosno 1,3%, na 2.897 milijuna kuna u prvoj polovici 2018. u odnosu na prvu polovicu 2017. Smanjenje je rezultat manjih prihoda od nepokretnih telekomunikacija (92 milijuna kuna, odnosno 6,7%), ponajprije pod utjecajem smanjenja prihoda od govornih, veleprodajnih i širokopojasnih usluga, i raznih prihoda (5 milijuna kuna, odnosno 7,9%) zahvaljujući energetskom poslovanju. Smanjenje je djelomično neutralizirano većim prihodima od pokretnih telekomunikacija (57 milijuna kuna, odnosno 4,0%) pod utjecajem većih prihoda od prodaje uređaja i većih prihoda od sistemskih rješenja (1 milijun kuna, odnosno 0,8%).

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki smanjila se za 3 milijuna kuna, odnosno 0,2%, na 1.251 milijun kuna u prvoj polovici 2018., ponajprije zbog manjih prihoda (39 milijuna kuna, odnosno 1,3%) i nižih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (12 milijuna kuna, odnosno 21,8%) koji su djelomično kompenzirani manjim troškovima redovnog poslovanja bez jednokratnih stavki (48 milijuna kuna, odnosno 2,8%). Na manju realizaciju prihoda ponajprije je utjecalo smanjenje prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži, dok su se troškovi redovnog poslovanja smanjili kao rezultat smanjene naknade za spectrum licencu (prema Pravilniku o naknadama koji je stupio na snagu 23. lipnja 2018.), provedenih mjera štednje, drukčijeg vremena marketinških kampanja i sezonalizacije ostalih troškova.

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela povećala se za 23 milijuna kuna, odnosno 5,9%, na 420 milijuna kuna u prvoj polovici 2018. Povećanje je ponajprije rezultat manjih jednokratnih stavki povezanih s troškovima otpremnina za osoblje i restrukturiranja (17 milijuna kuna, odnosno 36,1%), manjeg financijskog gubitka (16 milijuna kuna, odnosno 26,0%), a blago je neutralizirano većim oporezivanjem (7 milijuna kuna, odnosno 7,5%), manjom EBITDA-om prije jednokratnih stavki (3 milijuna kuna, odnosno 0,2%) i većom amortizacijom (1 milijun kuna, odnosno 0,1%) pod utjecajem elektroničke komunikacijske infrastrukturne imovine.

5. Upravljanje rizicima

Osim promjena u poslovanju i regulatornih kretanja navedenih u ovom izvješću te objavljenim revidiranim financijskim izvješćima za 2017. nisu zabilježene nikakve bitne promjene u odnosu na profil rizika Grupe u promatranom razdoblju.

6. Izgledi za Grupu u 2018.

Izgledi za 2018. ostali su neizmijenjeni i nakon provedbe MSFI-ja 15 (učinak nije znatan)

	Rezultati za 2017.	Izgledi za 2018.u odnosu na 2017.
Prihodi	7.756 milijuna kuna	Nešto veći
EBITDA prije jednokratnih stavki	Marža od 40,5%	Marža od približno 40%
Kapitalna ulaganja	1.885 milijuna kuna	Nešto manja
Regionalno širenje	Akvizicija Crnogorskog Telekomu u siječnju 2017.	HT prati i procjenjuje potencijalne prilike za stjecanja i preuzimanja

7. Financijska izvješća HT Grupe

7.1. Konsolidirani račun dobiti i gubitka

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.542	1.605	4,1%	797	839	5,3%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.788	1.713	-4,2%	891	853	-4,3%
Sistemska rješenja	292	295	1,0%	151	156	3,1%
Razno	69	68	-0,8%	34	35	2,2%
Prihod	3.691	3.681	-0,3%	1.874	1.883	0,5%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	61	56	-7,2%	38	31	-18,7%
Ukupni operativni prihod	3.752	3.737	-0,4%	1.911	1.914	0,1%
Troškovi redovnog poslovanja	2.345	2.300	-1,9%	1.146	1.138	-0,7%
Materijalni troškovi	1.077	1.121	4,1%	537	560	4,3%
Troškovi osoblja	514	539	4,9%	248	276	11,3%
Ostali troškovi	763	672	-12,0%	372	321	-13,7%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	-46	-59	29,2%	-31	-35	13,2%
Vrijednosno usklađivanje	37	27	-25,7%	21	17	-20,4%
EBITDA	1.406	1.437	2,2%	765	776	1,4%
Amortizacija	825	840	1,8%	412	412	0,0%
EBIT	582	597	2,6%	353	363	3,0%
Financijski prihod	30	24	-20,5%	7	10	36,5%
Prihod/trošak od ulaganja u zajednički pothvat	1	0	-68,6%	2	3	73,3%
Financijski rashod	114	82	-27,8%	44	35	-19,8%
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	498	538	8,1%	318	341	7,3%
Porez	90	98	8,8%	56	61	8,7%
Neto dobit	408	440	7,9%	262	280	6,9%
Nekontrolirajući udjeli	-2	-7	245,9%	0	-1	-527,4%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	410	447	9,1%	262	281	7,5%
				0	0	0,0%
Jednokratne stavke ¹⁾	51	34	-33,0%	19	11	-42,2%
EBITDA prije jednokratnih stavki	1.458	1.471	0,9%	784	787	0,3%

¹⁾ Uglavnom se odnose na troškove restrukturiranja za otpremnine

7.2. Konsolidirana bilanca

u milijunima kuna	31. pro. 2017.	30. lip. 2018.	% promjene 18./17.	31. pro. 2017.	31. ožu. 2018.	% promjene 18./17.
Nematerijalna imovina	2.539	2.491	-1,9%	2.539	2.548	0,4%
Materijalna imovina	6.175	6.245	1,1%	6.175	6.166	-0,1%
Dugotrajna financijska imovina	1.333	1.310	-1,7%	1.333	1.313	-1,5%
Potraživanja	248	330	33,3%	248	277	11,8%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	39	-	0	38	-
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	73	-	0	68	-
Odgođena porezna imovina	91	96	5,8%	91	91	0,2%
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.584	1,9%	10.385	10.501	1,1%
Zalihe	128	119	-7,2%	128	150	17,0%
Potraživanja	1.631	1.525	-6,4%	1.631	1.459	-10,5%
Kratkotrajna financijska imovina	197	1	-99,6%	197	42	-78,8%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	158	-	0	158	-
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	39	-	0	37	-
Novac u banci i blagajni	3.152	2.964	-6,0%	3.152	3.374	7,0%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	246	174	-29,2%	246	198	-19,3%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	4.980	-7,0%	5.353	5.418	1,2%
UKUPNA AKTIVA	15.738	15.564	-1,1%	15.738	15.919	1,1%
				0	0	0,0%
Temeljni kapital	9.823	9.823	0,0%	9.823	9.823	0,0%
Rezerve iz dobiti	530	492	-7,2%	530	492	-7,2%
Revalorizacijske rezerve	2	-14	-943,2%	2	-7	-516,2%
Trezorske dionice	-38	-39	1,5%	-38	-17	-54,9%
Zadržana dobit	1.024	1.573	53,6%	1.024	2.063	101,5%
Dobit poslovne godine	863	447	-48,2%	863	166	-80,8%
Nekontrolirajući udjeli	369	339	-8,1%	369	350	-5,1%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	12.620	0,4%	12.573	12.870	2,4%
Rezerviranja	73	75	3,0%	73	73	0,6%
Dugoročne obveze	617	596	-3,5%	617	652	5,7%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	9	-	0	13	-
Odgođena porezna obveza	47	45	-5,7%	47	46	-3,8%
Ukupne dugoročne obveze	737	724	-1,7%	737	784	6,4%
Kratkoročne obveze	2.310	2.083	-9,8%	2.310	2.108	-8,7%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	37	-	0	45	-
Odgođeni prihod	89	96	7,8%	89	92	3,7%
Rezerviranja za otpremnine	30	2	-92,8%	30	20	-34,5%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.219	-8,6%	2.429	2.265	-6,7%
Ukupne obveze	3.166	2.943	-7,0%	3.166	3.049	-3,7%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	15.564	-1,1%	15.738	15.919	1,1%

7.3. Konsolidirano izvješće o tijeku novca

u milijunima kuna	H1 2017.	H1 2018.	% promjene 18./17.	Q2 2017.	Q2 2018.	% promjene 18./17.
Dobit prije poreza	498	538	8,1%	318	341	7,3%
Amortizacija	825	840	1,8%	412	412	0,0%
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih obveza	45	-282	-725,2%	45	-142	-418,6%
Povećanje/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	28	142	406,3%	-98	-43	56,2%
Povećanje/Smanjenje zaliha	-44	-3	93,6%	-8	25	397,2%
Ostalo povećanje/smanjenje novčanog tijeka	-122	-226	-85,0%	-93	-147	-58,8%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	1.230	1.010	-17,9%	576	447	-22,5%
Novčani primici od prodaje dugotrajne mat. i nemat. imovine	27	23	-14,9%	23	14	-41,3%
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	1	1	-6,5%	0	0	-12,3%
Novčani primici od kamata	6	8	39,6%	2	2	14,5%
Novčani primici od isplate dividendi	0	0	-	0	0	-
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	2.406	199	-91,7%	1.689	40	-97,6%
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	2.440	230	-90,6%	1.714	56	-96,7%
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne mat. i nemat. imovine	-701	-671	4,3%	-381	-296	22,4%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	-924	0		6	0	-100,0%
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-1.244	0	100,0%	-1.144	0	100,0%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-2.869	-671	76,6%	-1.520	-296	80,5%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-429	-441	-2,7%	195	-240	-223,0%
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti						
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	-57	-43	23,8%	-8	-11	-30,9%
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-493	-489	0,8%	-492	-489	0,5%
Novčani izdaci za otplatu financijskog najma	-51	-1		-1	0	27,4%
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-142	-221	-55,8%	-67	-118	-74,8%
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-743	-755	-1,6%	-568	-618	-8,9%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-743	-755	-1,6%	-568	-618	-8,9%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-22	-2	91,3%	-9	2	117,3%
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2.734	3.152	15,3%	0	0	-
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenata	35	-188	-630,1%	194	-410	-311,1%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2.770	2.964	7,0%	194	-188	-196,7%

8. Bilješke uz sažeta konsolidirana financijska izvješća za razdoblje završeno 30. lipnja 2018. Godine

Osnova izvješćivanja

Sažeta konsolidirana financijska izvješća za razdoblje završeno 30. lipnja 2018. godine pripremljena su na temelju računovodstvenih politika koje su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Računovodstvene politike

Konsolidirana financijska izvješća su sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti.

Sažeta konsolidirana financijska izvješća pripremljena su temeljem istih računovodstvenih politika, prikaza i metoda izračuna koji su se koristili prilikom pripreme godišnjih konsolidiranih financijskih izvješća na 31. prosinac 2017. godine uz prvu primjenu slijedećih standarda:

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima. Grupa je iskoristila opciju za pojednostavnjenu prvu primjenu, odnosno ugovori koji nisu okončani do 1. siječnja 2018. obračunavaju kao da su priznati u skladu s MSFI-jem 15 od samog početka. Kumulativni učinak proizlazi iz prijelaza priznat je kao prilagodba početnog stanja vlasničke glavnice u godini prve primjene. Računovodstveni učinci prelaska na novi standard izravno su priznati u vlasničkoj glavnici, dok se jedini učinci na dobit ili gubitak u 2018. odnose na promjene u trenutku realizacije prihoda i rashoda.

Od 1. siječnja 2018. primjenjuju se MSFI 9 Financijski instrumenti. Standard MSFI 9 prvenstveno utječe na HT-ovo financijsko izvješćivanje klasifikacije i mjerenja vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju prema MRS 39 s učinkom na mjerenje fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. U skladu s MSFI 9, vlasnički instrumenti mjere se kao fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s učincima mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez reklasifikacije u dobit ili gubitak kumulativnih dobitaka i gubitaka od prodaje (opcija ostala sveobuhvatna dobit). Grupa donosi opći model očekivanih kreditnih gubitaka za zajmove, dužničke instrumente iskazane po amortiziranom trošku i dužničke instrumente iskazane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Grupa je priznala učinke općeg modela očekivanih kreditnih gubitaka od prve primjene MSFI 9 u kapitalu. Grupa je usvojila pojednostavnjeni model očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu (koji su prvi put priznati nakon 1. siječnja 2018. u skladu s MSFI 15), što je u nekim slučajevima dovelo do ranijeg priznavanja umanjenja vrijednosti.

Dividenda

24. travnja 2018. godine Glavna skupština Hrvatskog Telekom d.d. donijela je odluku o isplati dividende za 2017. godinu dioničarima u iznosu od 490.020.384,00 kuna, odnosno 6,00 kuna po dionici.

Dividenda je isplaćena u svibnju 2018. godine.

Podaci o segmentima

Od siječnja 2017., Crnogorski Telekom je konsolidiran u rezultate Grupe i slijedom toga poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške, konsolidirana jedinica Optima i konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Iskon, Combis, KDS, E-tours i HT holding, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekomu financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom prihoda „razno“. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekomu ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekomu u postignuća Grupe.

Konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekomu financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima Telekom, jer je većina vezana uz nepokretnu i pokretnu mrežu koja je dio mreže i funkcija podrške.

Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Grupe:

Za razdoblje završeno 30. lipnja 2017. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	1.857	1.317	-	211	306	3.691
Pokretne telekomunikacije	946	449	-	-	147	1.542
Nepokretne telekomunikacije	892	543	-	211	142	1.788
Sistemska rješenja	-	275	-	-	17	292
Razno	19	50	-	-	-	69
Direktni troškovi – proizvodni	(97)	(106)	-	(41)	(26)	(270)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(14)	(13)	-	(2)	(5)	(34)
	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	1.746	1.198	-	168	275	3.387
Direktni troškovi – neproizvodni	(311)	(376)	-	(4)	(52)	(743)
	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	1.435	822	-	164	223	2.644
Ostali prihodi	-	-	58	1	1	60
Ostali operativni troškovi	(185)	(206)	(732)	(53)	(122)	(1.298)
	-	-	(695)	(48)	(81)	(824)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	-	-	-	-
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.250	616	(1.369)	64	21	582

Za razdoblje završeno 30. lipnja 2018. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Crnogorski Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	1.809	1.309	-	260	303	3.681
Pokretne telekomunikacije	955	495	-	-	155	1.605
Nepokretne telekomunikacije	831	492	-	260	130	1.713
Sistemska rješenja	-	277	-	-	18	295
Razno	23	45	-	-	-	68
Direktni troškovi – proizvodni	(117)	(112)	-	(44)	(23)	(296)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(18)	-	-	(3)	(4)	(25)
	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	1.674	1.197	-	213	276	3.360
Direktni troškovi – neproizvodni	(279)	(401)	-	(12)	(55)	(747)
	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	1.395	796	-	201	221	2.613
Ostali prihodi	-	-	48	4	4	56
Ostali operativni troškovi	(186)	(181)	(688)	(62)	(115)	(1.232)
	-	-	(703)	(57)	(80)	(840)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(703)	(57)	(80)	(840)
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.209	615	(1.343)	86	30	597

Za razdoblje od 1. travnja 2017. do 30. lipnja 2017. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	938	674	-	103	158	1.873
Pokretne telekomunikacije	484	236	-	-	77	797
Nepokretne telekomunikacije	446	271	-	103	71	891
Sistemska rješenja	-	141	-	-	10	151
Razno	8	26	-	-	-	34
Direktni troškovi – proizvodni	(46)	(57)	-	(20)	(14)	(137)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(9)	(8)	-	-	(2)	(19)
-	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	883	609	-	83	142	1.717
Direktni troškovi – neproizvodni	(149)	(188)	-	(2)	(26)	(365)
-	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	734	421	-	81	116	1.352
Ostali prihodi	-	-	37	-	-	37
Ostali operativni troškovi	(89)	(107)	(342)	(26)	(60)	(624)
-	-	-	(347)	(24)	(41)	(412)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	-	-	-	-
Dobit iz osnovne djelatnosti	645	314	(652)	31	15	353

Za razdoblje od 1. travnja 2018. do 30. lipnja 2018. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Crnogorski Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	912	683	-	129	159	1.883
Pokretne telekomunikacije	482	275	-	-	82	839
Nepokretne telekomunikacije	417	243	-	129	65	854
Sistemska rješenja	-	144	-	-	12	156
Razno	13	21	-	-	-	34
Direktni troškovi – proizvodni	(68)	(53)	-	(20)	(13)	(154)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(11)	(3)	-	(1)	-	(15)
-	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	833	627	-	108	146	1.714
Direktni troškovi – neproizvodni	(130)	(198)	-	(7)	(31)	(366)
-	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	703	429	-	101	115	1.348
Ostali prihodi	-	-	24	4	3	31
Ostali operativni troškovi	(96)	(88)	(330)	(31)	(57)	(602)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(344)	(29)	(40)	(413)
Dobit iz osnovne djelatnosti	607	341	(650)	45	21	364

Odnosi s vladajućim i njime povezanim društvima

U prvih šest mjeseci 2018. godine nije bilo transakcija između povezanih osoba koje su u tom razdoblju značajno utjecale na financijski položaj i poslovanje Grupe.

U prvih šest mjeseci 2018. godine nije bilo promjena u transakcijama između povezanih osoba koje su navedene u godišnjem financijskom izvješću za 2017. godinu, a koje su značajno utjecale na financijski položaj i poslovanje Grupe u prvih šest mjeseci 2018. godine.

Poslovni odnosi koje su HT d.d. i njegova povezana društva u prvih šest mjeseci 2018. godine poduzeli s vladajućim i njime povezanim društvima mogu se podijeliti kako slijedi:

Transakcije s povezanim društvima

Poslovni odnosi s povezanim poduzećima se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava.

U prvih šest mjeseci 2018. godine Grupa je ostvarila ukupne prihode od povezanih poduzeća od međunarodnih obračuna u iznosu od 64 milijun kuna (prvih šest mjeseci 2017. godine 63 milijun kuna), dok su ukupni troškovi od međunarodnog prometa iznosili 74 milijuna kuna (prvih šest mjeseci 2017. godine 60 milijuna kuna).

Naknade članovima Nadzornog Odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DT-a AG, predstavnici DT-a AG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U prvih šest mjeseci 2018. godine Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,3 milijuna kuna (prvih šest mjeseci 2017. godine 0,6 milijuna kuna) članovima Nadzornog Odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za prvih šest mjeseci 2018. godine iznosi 28 milijuna kuna (prvih šest mjeseci 2017. godine 29 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

9. Izjava Uprave Hrvatskog Telekoma d.d

Prema našem najboljem saznanju, nerevidirana financijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) i nerevidirana konsolidirana financijska izvješća Društva i njegovih povezanih društava (u daljnjem tekstu: Grupa), sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Društva i Grupe.

Izvješće poslovanja za prvih šest mjeseci 2018. godine sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe uz opis značajnih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena u cjelini.

g. Davor Tomašković, predsjednik Uprave (glavni direktor)

g. Daniel Daub, član Uprave i glavni direktor za financije

gđa. Nataša Rapaić, članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

g. Saša Kramar, član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

gđa. Marija Felkel, članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

g. Boris Drilo, član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

U Zagrebu, 26. srpnja 2018.

Prezentacija podataka

Osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije, pojam „Grupa HT“ ili „Grupa“ ili „HT“ u ovoj objavi označava društvo Hrvatski Telekom d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Nakon pripajanja T-Mobilea d.o.o. društvu Hrvatski Telekom (HT d.d.), koje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010., Grupa je organizirana u dvije poslovne jedinice: Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike i Poslovnu jedinicu za privatne korisnike.

Shodno tome, pojam „poslovni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu poslovnih korisnika unutar Društva.

Pojam „privatni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu privatnih korisnika unutar Društva.

Pojam „Iskon“ odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Combis“ odnosi se na Combis d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „KDS“ odnosi se na KDS d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „E-tours“ odnosi se na E-tours d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Optima“ odnosi se na Optima Telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. srpnja 2014.

Pojam „Crnogorski“ ili „CT“ odnosi se na Crnogorski telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. siječnja 2017.

Pojam „H1“ odnosi se na H1 Telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Optime i Grupe od 1. srpnja 2017.

Pojam „Agencija“ u ovoj objavi odnosi se na Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti (HAKOM).

Izjava o odricanju od odgovornosti

Ovaj dokument sadrži određene izjave koje se odnose na budućnost u pogledu financijskih uvjeta, poslovnih rezultata i poslovanja Grupe. Te izjave predstavljaju očekivanja ili uvjerenja Društva u vezi s budućim događajima i uključuju poznate i nepoznate rizike i neizvjesnosti koji bi mogli dovesti do bitnih razlika kod stvarnih rezultata, radnog učinka ili događaja u odnosu na one koji su navedeni ili pretpostavljeni u ovim izvješćima. Dodatne informacije u vezi s važnim čimbenicima koji bi mogli dovesti do bitnih odstupanja od stvarnih rezultata mogu se naći u izvješćima Grupe na www.t.ht.hr.